

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **R., s. r. o., M.**, IČO: X., zast. JUDr. P. G., advokátom, so sídlom F., proti žalovanému: **A. - S., a. s., D.**, IČO: X., **o zaplatenie 36 352,55 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I v Bratislave pod sp. zn. 25 Cb/118/2007, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2012, č. k. 3Cob/392/2011-135, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Účastníkom dovolacieho konania trovy dovolania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 36 352,55 EUR so 6% úrokom z omeškania od 18. mája 2005 do zaplatenia, ktorá predstavovala priznané plnenie za škodu, ktorá žalobcovi vznikla poistnou udalosťou, a to odcudzením hnuiteľných vecí z jeho predajne na K. dňa 11. augusta 2004. Rozhodol tak na základe výsledkov vykonaného dokazovania, a to najmä poistnej zmluvy 500012609 z 28. januára 2002, Všeobecných poistných podmienok pre poistenie podnikateľov pre prípad poškodenia vecí, zmluvných dojednaní, ktoré sú jej súčasťou, odborného posúdenia č. 11/2005 z 24. apríla 2005, vypracovaného Ing. M. K. a výsluchom svedkyne Ing. G. V., na základe ktorých konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že poistený objekt bol v čase poistnej udalosti zabezpečený spôsobom zodpovedajúcim účastníkmi uzatvorenej poistnej zmluve, a to čl. 6 jej zmluvných dojednaní, a to časti Definície zabezpečenia elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS) tabuľky č. 1 a bodu 1 čl. 6, a preto nepreukázal, že nastala skutočnosť, s ktorou je v zmysle účastníkmi uzatvorenej zmluvy spojený vznik povinnosti žalovaného ako poistiteľa v zmysle

§§ 797 a 788 Obč. zák. plniť. Napadnutým rozsudkom súčasne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 2 508,43 EUR, a to s poukazom na jeho úspech v konaní, §142 ods. 1 O. s. p. a vznik trov na súdnom poplatku za odpor v sume 2 181,14 EUR a žalovaným predloženom znaleckom posudku v sume 327,29 EUR.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca navrhujúc ho zmeniť a žalobe vyhovieť. Vyslovil názor, že je to práve žalovaný, kto na svoje tvrdenie neuniesol dôkazné bremeno, žalovaný svoje tvrdenie nepreukázal, nakoľko v konaní nebolo nariadené znalecké dokazovanie ustanoveným znalcom. Namietal, že posudok Ing. K., ktorý je len odbornotechnickým posúdením, nemôže nahradiť znalca ustanoveného súdom. Súdu prvého stupňa vytkol, že sa nevysporiadal s jeho námietkou, týkajúcou sa čiastočnej neplatnosti uzatvorenej poisťovnej zmluvy pre neurčitosť v nej použitých termínov ako STN-334590 a plášťová a priestorová ochrana EZS. Ďalej namietal, že ak žalovaný chcel, aby žalobca postupoval podľa STN, mala byť táto súčasťou zmluvy, nakoľko nie je súčasťou právneho poriadku a nie je verejne prístupná.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že bolo na žalobcovi, aby navrhol znalecké dokazovanie, v súčasnosti však považuje nariadenie znaleckého dokazovania za nemožné, pretože žalobca už nemá objekt v prevádzke.

Dňa 7. novembra 2012 Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom č. k. 3Cob/392/2011-135 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava 1 v Bratislave, č. k. 25Cb/118/2007-115 zo dňa 27. júla 2011 potvrdil a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol nasledovné:

Podľa §120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podľa § 101 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania

najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 120 ods. 4 O. s. p. súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti, predložené a označené neskôr, súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy, uplatnené neskôr, sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že je predovšetkým vecou účastníkov, aby na preukázanie ich tvrdení označili a predložili dôkazy. Nie je povinnosťou súdu vykonať aj iné ako účastníkmi navrhnuté dôkazy. Bolo preto povinnosťou žalobcu navrhnúť vykonanie znaleckého dokazovania. Vzhľadom na skutočnosť, že zo zápisnice z pojednávania zo dňa 6. júla 2011 vyplýva, že účastníci boli riadne podľa §120 ods. 4 O. s. p. poučení, nie je dnes už možné dokazovanie týmto smerom doplniť. Doplnenie dokazovania by však vzhľadom na okolnosti prípadu a pomerne dlhý čas, ktorý uplynul od poistnej udalosti, by podľa názoru odvolacieho súdu nebolo ani účelné.

Z právnym predchodcom dňa 28. januára 2002 uzavretej poistnej zmluvy č. 50001262609 vyplýva, že právny predchodca žalobcu bol zaradený do štvrtej bezpečnostnej triedy pre odcudzenie. Z čl. 6 zmluvných dojednaní, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy vyplýva, akým spôsobom má byť prevádzka zaradená do 4. bezpečnostnej triedy chránená a z 51.6 bod 1 zmluvných dojednaní nepochybne vyplýva, že pre stanovenie výšky poistného plnenia je rozhodujúci stav zabezpečenia miesta poistenia v dobe vzniku poistnej udalosti. Žalobca si predmetnou žalobou uplatňuje nárok na poistné plnenie z uvedenej poistnej zmluvy, a preto bolo jeho povinnosťou preukázať, že miesto poistenia bolo zabezpečené spôsobom dohodnutým v zmluve. Žalovaný na dôkaz, že prevádzka právneho predchodcu žalobcu v čase vzniku poistnej udalosti nebola zabezpečená spôsobom určeným v čl. 6 zmluvných dojednaní, predložil odbornotechnické posúdenie č. 11/2005 z 24. apríla 2005 vyhotovené Ing. M. K.. Žalobca na preukázanie pravdivosti jeho tvrdení nielenže nepredložil, ale ani neoznačil žiadny dôkaz, a preto sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého

stupňa, že neuniesol dôkazné bremeno. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky žalobcu, týkajúce sa čiastočnej platnosti poistnej zmluvy, nakoľko zmluvu podpísal bez námietok, bez toho, že by spochybnil jasnosť a zrozumiteľnosť v nej použitých výrazov. Skutočnosť, že mu nebol zrejmý obsah niektorých v zmluve použitých výrazov, nenamietal počas trvania poistnej zmluvy, ani v samotnej žalobe, naopak tvrdil, že prevádzka bola zabezpečená spôsobom zodpovedajúcim v zmluve. Vzhľadom na uvedené odvolací súd jeho neskoršie námietky považoval za účelové.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, a to do výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z vady uvedenej v § 237 písm. f/ 0. s. p., keďže postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Konkrétne za takúto vadu považuje: a) nedoručenie dovolateľovi vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu, b) nevysporiadaním sa súdu so skutočnosťami uvádzanými v jeho odvolaní.

Preto má dovolateľ za to, že odvolací súd svojim postupom porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, čím zaťažil odvolacie konanie procesnou vadou, ktorou odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom.

Žalovaný sa písomne vyjadril k dovolaniu žalobcu a uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom súdov, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Nielenže nepredložil, ale ani neoznačil žiadny dôkaz na preukázanie pravdivosti jeho tvrdení. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu obsahovalo argumentáciu žalovaného, ktorá bola žalobcovi známa už v prvostupňovom konaní. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že odvolací súd pri oboznamovaní účastníkov konania so súdnym spisom opätovne oboznámil účastníkov s odvolaním žalobcu a s vyjadrením žalovaného k odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 1 0. s. p.) po zistení, že dovolanie žalobcu bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 0. s. p.), má

náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 O. s. p., skôr, ako pristúpil k vecnému prejednaníu dovolania, skúmal, či v danej veci je dovolanie prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Zákon - Občiansky súdny poriadok prípustnosť dovolania pripúšťa podľa ust. § 237, § 238 a § 239.

Dovoláním je napadnutý právoplatný rozsudok odvolacieho súdu, preto dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 a § 238 O. s. p.

Ustanovenie § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. stanovuje podmienky prípustnosti dovolania voči uzneseniam odvolacích súdov. Pretože dovolaním žalobcu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, prípustnosť dovolania preto nie je možné vyvodiť podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., keďže toto ustanovenie O. s. p. sa vzťahuje na inú formu rozhodnutia odvolacieho súdu, a to uznesenie.

Podľa ust. § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, v rozhodnutí sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci, ide o rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Odvolací súd konštatoval, že prípustnosť dovolania podľa ust. § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. nie je daná, pretože odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozhodnutia, že dovolanie je prípustné. Rovnako odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu - takýto názor vyslovený

dovolacím súdom nebol a rozsudok prvostupňového súdu vo svojom výroku nevyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd je povinný skúmať, či v konaní pred nižšími stupňami nedošlo k vadám taxatívne vymenovanými v ust. § 237 O. s. p., aj keď dovolateľ nevyvodil prípustnosť dovolania z týchto väd.

Podľa ust. § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol senát nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd po preskúmaní rozhodnutí súdov nižších stupňov a ako aj konaní, ktoré ich rozhodnutiam predchádzali, konštatoval, že v nich nedošlo k vadám uvedeným v § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. Vady uvedené v § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. dovolateľ ani nenamietal.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Dovolateľ ako odňatie možnosti konať pred súdom vidí v postupe odvolacieho súdu, ktorý mu nezaslal vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu.

Podľa ust. § 209a ods. 1 O. s. p., ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa odseku 2 § 209a O. s. p. len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, predloží súd vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

Súd prvého stupňa je teda povinný doručiť každé odvolanie, a ak porušenie tejto povinnosti neodstráni ani odvolací súd (§ 211 O. s. p.), porušenie tohto procesného postupu môže mať za následok vadu odvolacieho konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Zákon súdu prvého stupňa neukladá povinnosť doručiť vyjadrenia k odvolaniu ostatným účastníkom konania.

Dovolací súd preto dospel k názoru, že nedoručením vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu nedošlo k vade odvolacieho konania tak, ako to má na mysli ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolateľ ako odňatie možnosti konať pred súdom považuje aj nevysporiadanie sa odvolacieho súdu so skutočnosťami uvádzanými v odvolaní. Má za to, že preukázanie nedostatkov, tvrdených žalovaným o zabezpečení EZS (či splňala požiadavky STN 33 4590, či technická dokumentácia nezodpovedala STN 334590 a že akustické hlásiče neboli vhodné umiestnené a neboli predložené doklady o homologizácii prvkov EZS), bolo možné preukázať výlučne znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom príslušného odboru a odvetvia a nie odbornotechnickým vyjadrením č. 11/2005 z 24. apríla 2005 vyhotovené Ing. K.. Toto vyjadrenie nie je relevantný dôkaz preukazujúci, že predajňa spoločnosti bola alebo nebola dostatočne zabezpečená.

Dovolací súd preto skúmal, či žalobca doplnenie dokazovania navrhol na súde prvého stupňa, alebo vo svojom odvolaní.

Podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia byť predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205 a.

Podľa ust. § 205a skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd konštatoval, že skutočnosti uplatnené dovolateľom v odvolacom konaní nespĺňajú kritéria, ktoré sú stanovené v § 205a O. s. p. a dovolací súd postupoval správne, keď k nim neprihliadol, pričom svoj postup náležité odôvodnil. Dovolateľ bol riadne súdom prvého stupňa vyzvaný, či nenavrhuje doplniť dokazovanie, rovnako ako žalovaný s poučením podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Účastníci konania uviedli, že poučeniu porozumeli a nenavrhujú doplnenie dokazovania (č. 1. 110). Súd prvého stupňa preto uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené (č. 1. 110).

Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že ani námietka žalobcu, smerujúca voči vykonanému dokazovaniu, nie je dôvodná a nezakladá vadu konania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, keďže nezistil vady konania podľa § 237 O. s. p., dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm.

c/ 0. s. p. z dôvodu, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu súdu, proti ktorému nie je prípustné.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., a to podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešnému účastníkovi, t. j. žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. októbra 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová